

سلامت روان در جهانی نابرابر Mental Health in an Unequal World

۵

ضرورت توسعه عدالت اقتصادی و اجتماعی در بهبود سلامت روان جامعه

هفته سلامت روان ۱۴۰۰

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت بهداشت

معاونت بهداشت

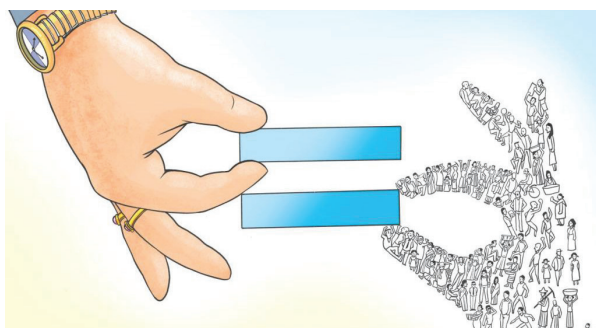
جمهوری اسلامی ایران

ایجاد نظام پایش عدالت در سلامت:

به منظور کاهش تفاوت‌ها و نابرابری‌های سلامت ایجاد نظام پایش عدالت در سلامت ایجاد گردیده است که از طریق این نظام می‌توان وضعیت تفاوت‌های سلامت و عوامل مسبب آن را در طول زمان به تصویر کشید و با استفاده از نتایج حاصل مداخلات مناسبی را طراحی نمود. با سنجش شاخص‌های تعیین شده تصمیم‌گیرندگان قادر خواهند بود تا نتایج حاصل را با استانداردهای سلامت مقایسه نمایند.

توسعه عدالت اقتصادی و اجتماعی در بهبود

سلامت روان جامعه فرصت عادلانه برای برخورداری از سلامت ایجاد می‌کند.

۵

راهبردهایی در جهت توسعه عدالت در جهت توسعه عدالت اقتصادی و اجتماعی در بهبود سلامت روان جامعه

- * کاهش فقر و نابرابری از طریق توجه به اقشار آسیب‌پذیر و کم‌درآمد جامعه.
- * ایجاد فرصت و امنیت عادلانه در نظام سلامت.
- * جلوگیری از فساد اقتصادی در سلامت.
- * جلوگیری از مدیریت ناصحیح منابع دولتی و خصوصی.
- * حل معضل بیکاری در توسعه عدالت اقتصادی.
- * بهبود محیط کسب و کار.
- * اصلاحات ساختاری مناسب در درون دولت جهت اتخاذ و اجرای سیاست‌های رشد اقتصادی و اجتماعی در جهت بهبود سلامت.

۴

نقش مؤلفه‌های اقتصادی و اجتماعی در سلامت

شرایطی که مردم در آن زندگی کرده و کار می‌کنند همگی بر وضعیت سلامتشان تاثیر گذار هستند. نابرابری در این شرایط خود منجر به نابرابری‌های سلامت می‌گردد

مقدمه:

جامعه سالم یکی از عوامل موثر در توسعه هر کشوری است. سلامت جامعه دارای ابعاد گوناگون و متنوعی است که سلامت روانی یکی از ابعاد آن است. طبق تعریف سازمان جهانی بهداشت، سلامت روانی عبارتست از یک حالت فراگیر بهزیستی جسمانی، روانی و اجتماعی که تنها به معنای عدم وجود بیماری نیست.

در هر جامعه ای که ارتقاء شاخص‌های سلامت روان منجر به بهره‌وری و افزایش بازدهی نیروی کار می‌شود. بر این اساس نقش سلامت در داشتن افراد سالم و جامعه سالم از اهمیت بالایی برخوردار است، هر چند مشکلات روانی و رفتاری در پاره‌ای از اوقات دارای ریشه‌های فردی مانند ژنتیک و خانواده است اما مطالعات نشان داده است که این مشکلات از مؤلفه‌های محیطی بویژه متغیرهای اقتصادی و اجتماعی نیز تاثیرات فراوانی می‌پذیرد.

مسائلی چون فقر، شکست در تحصیلات، از دست دادن کار، مهاجرت اجباری، نابرابری درآمد از جمله عوامل اقتصادی و اجتماعی هستند که آثار قابل توجهی بر سلامت روانی افراد جامعه می‌تواند زمینه را برای پیشگیری از عواقب انسانی فراهم آورد.

از آنجا که بسیاری از تعیین کننده‌های کلان سلامت روان در سطوح مختلف حکومت پراکنده اند، بهبود وضعیت سلامت روان نیازمند اتخاذ سیاست‌ها و راهکارهای مرتبط توسط سایر بخش‌ها می‌باشد. بنابراین خود سازمان‌ها و بخش‌ها لازم است سیاست‌ها و راهکارهای لازم را اتخاذ نمایند.

چشم انداز:

بدنبال آنیم جامعه ای ترسیم نمائیم که آحاد افراد آن سواى جنسیت، نژاد، قومیت و طبقه اجتماعی فرصت‌های عادلانه ای برای برخورداری از سلامت داشته باشند.

عدالت در سلامت

وزارت بهداشت و درمان آموزش پزشکی مسئول تامین حفظ و ارتقاء سلامت افراد است و بالاترین هدف این وزارتخانه نیز تامین، حفظ و ارتقاء عادلانه سلامت جسمی، روانی و اجتماعی مردم است. اما این هدفی است که برای رسیدن به آن همه بخش‌های جامعه باید با هم و هماهنگ بکوشند و تلاش کنند، چرا که سلامت و عدالت مقوله‌ای است که بدون عزم ملی و حمایت تمام سازمان‌ها و مردم دستیابی به اهداف آن تامین نمی‌شود.

ضرورت توسعه عدالت اقتصادی و اجتماعی در بهبود سلامت روان جامعه

اختلالات روانی و رفتاری در تمامی کشورها شایع اند و مشکلات عدیده‌ای را ایجاد می‌نمایند. افراد مبتلا به این گونه اختلالات اغلب با مسائلی از قبیل انزوای اجتماعی، کیفیت بد زندگی و مرگ و میر دست به گریبانند. همچنین این اختلالات خود منجر به تحمیل هزینه‌های گزاف اقتصادی و اجتماعی نیز خواهد شد. در گزارش اخیر سازمان جهانی بهداشت تعداد مبتلایان به صرع در دنیا ۵۰ میلیون نفر و تعداد مبتلایان به آلزایمر و سایر دمانس‌ها ۲۴ میلیون نفر برآورد گردیده است. حدود ۸۷۷۰۰۰ نفر در سال خودکشی می‌کنند و از هر ۴ بیماری که به مراکز سلامت مراجعه می‌نمایند حداقل ۱ نفر دچار اختلالات روانی یا رفتاری است. اما متأسفانه اغلب این اختلالات نه تشخیص داده می‌شوند و نه درمان می‌شوند.

از آنجا که بسیاری از تعیین کننده‌های کلان سلامت روان در سطوح مختلف حکومت پراکنده اند، بهبود وضعیت سلامت روان نیازمند اتخاذ سیاست‌ها و راهکارهای مرتبط توسط سایر بخش‌ها می‌باشد. بنابراین خود سازمان‌ها و بخش‌ها لازم است سیاست‌ها و راهکارهای لازم را اتخاذ نمایند.